

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

75. An Pontifex possit dispensare, ut foemina prima Tonsura, vel minoribus Ordinibus initietur? Et an foemina jure divino sit incapax Sacramenti Ordinis? Et explanatur, quod Abbatissae suas Moniales ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

2. Probatur *primò* ex Eugenio I V. in suo *Decre-*
to ait: Ordinarius minister huius Sacramenti
 (nempe Ordinis) est Episcopus, quia eo iudicat, non
 Episcopus posse ex commissione esse ministrum
 Sacramenti Ordinis, ac proinde omnium dictarum
 ordinationum, quia omnes sunt Sacramenta, & non
 est maior ratio vnius, quam alterius. Et quamvis or-
 dinatio Episcopi sit Sacramentum, tamen nequit
 esse minister principalior illius; & ob discrimen in-
 ter ordinationem Episcopi, & inter ordinationem
 reliquorum ministrorum: quia Episcopus est super-
 ior omnibus aliis ministris, & indecens est, quòd
 ab inferiori benedicatur & consecratur, tanquam à
 principali ministro, & ob id creditur ex Christi
 institutione ordinationem Episcopi non posse com-
 mitti non Episcopo, tanquam principali ministro.

3. Probatur *secundò* ex facto Ecclesiam Concilium
 Antiochenum *can. 10.* postquam concessit
 Chorepiscopis, ut ordinarer Lectores, & Subdia-
 conos, acque Exorcistas, addit Concilium hæc ver-
 ba: Neque Presbyterum verò, neque Diaconum au-
 deant ordinare (ut habet tertia quædam translatio)
 præter conscientiam Episcopi: ergo à contrario sen-
 su, sciante, & consentiente Episcopo, bene possunt
 istos Ordines conferre: illi autem Chorepiscopi,
 probabile est, quòd non fuerint Episcopi. Ita senti-
 unt aliqui recentiores cum Ayala *de traditionibus*
Ecclesiasticis 3. part. consider. 4. Probatur *primò* ex
 Ioanne III. *epist. vnic. in medio. 2. tom. Concilior.*
 ubi ait: Chorepiscopos veros Episcopos non fuisse
 quòd ab vno tantum ordinati essent; & Damascenus
epist. 4. idem defendit, dum dicit eos non esse Epi-
 scopos, quia minus, quam à tribus sunt ordinati; &
can. 10. Concil. Antioch. quod oppositum indicat,
 dum ait: De Chorepiscopis, quamvis manuum im-
 positionem Episcoporum perceperint, & ut Episco-
 pi consecrati sunt, respondet Valquez *disp. 238. c. vlt.*
 ubi de hoc late disputat, per illa verba, & *ut Epi-*
scopi sint consecrati, potius denotari non fuisse ve-
 ros Episcopos, quia particula *ut*, diminuit.

4. *Notandum* est tamen hæc, quòd licet commissio
 huius ministerii Sacerdoti non Episcopo fiat ab ho-
 mine, scilicet statuto Ecclesie, aut Summi Pontificis
 voluntate; tamen potestatem committendi hoc mi-
 nisterium iure diuino Pontifici Summo, & Ecclesie
 conuenire; sicut etiam de potestate committendi
 ministrum Confirmationis dici solet: nam circa
 materiam, formam, & ministrum Sacramentorum,
 nihil potest Ecclesia mutare, aut statuere, nisi diuino
 iure id ei commissum sit. Hæc autem potestas non
 aliunde melius colligi potest, quam ex ipso facto
 Ecclesie, quæ diuino Spiritu ducitur.

RESOL. LXXIII.

*An Summus Pontifex ante consecrationem possit
 concedere simplici Sacerdoti, ut conferat minores,
 & maiores Ordines?*

*Sed. notatur, quod licet Minister Ordinarius Sa-
 cramenti Confirmationis sit Episcopus ex com-
 missione tamen Pontificis potest esse simplex Sa-
 cerdos.* Ex part. 8. tract. 1. Resol. 37.

§. 1. **R**espondeo affirmatiuè cum Ioanne Pra-
 posito in *3. part. quest. vnic. de sacram. Ordin.*
dub. 13. num. 122. ubi sic ait: Omnino ergo verius
 est simplicem Sacerdotem posse ex concessione
 Pontificis, non solum minores, sed & maiores Or-
 dines, Subdiaconatum, & Diaconatum conferre,
 etiam in ratione Sacramenti. Quam potestatem po-
 test concedere Pontifex etiam nondum consecratus

in Episcopum, quia hæc auctoritas non conuenit
 Pontifici ratione consecrationis Episcopalis, sed ra-
 tione summe iurisdictionis, quam habet in Eccle-
 siam, quam supremam potestatem obtinet posita
 legitima electione etiam ante consecrationem Epi-
 scopalem. Ita ille.

2. *Notandum* est tamen hic obiter, quòd, sicut
 probatum est, minister ordinarius sacramenti Ordinis
 est Episcopus, & tamen ex commissione Summi
 Pontificis potest esse simplex Sacerdos. Sic etiam,
 licet minister ordinarius sacramenti Confirmationis
 sit Episcopus, ex commissione Pontificis, potest
 esse etiam simplex Sacerdos. Probatur, quia, ut ob-
 seruat Granadus in *3. part. controu. 5. tract. 2. disp. 1.*
num. 5. Concilium Florentinum in *de reo Eugenii*,
 discretè testatur se ipsa ita factum fuisse. Et sine du-
 bio, id non reprobat, sed approbat: quòd autem fa-
 ctum fuerit, constat ex Gregorio Papa *lib. 3. registri,*
epist. 26. qui, cum prohibuisset confirmationem ex-
 hiberi à simplici Sacerdote, & inde in Sardinia scä-
 dalum, aut potius tristitia oriretur, sic eos consolatus
 est: Nos quidem secundum vsum veterem Ecclesie
 nostræ fecimus, sed si omnino hæc de re aliqui con-
 tristantur, ubi Episcopi desunt, ut Presbyteri etiam
 in frontibus baptizandos Christum tangere de-
 beant, concedimus. Vbi discretè Summus Pontifex
 non solum permittit, sed etiam concedit à Presby-
 teris in casu necessitatis, Confirmationis sacramen-
 tum ministrari: nec dici vlla ratione potest, tantum
 Pontificem in re tanti momenti errasse, & sine suffi-
 ciente ratione declarasse, id licere in prædicto euen-
 tu. Et ita etiam Gregorius XII. concessit hoc
 Patribus Societatis pro India; vt tradit Præpositus
 in *3. part. quest. 72. art. 11. dub. 2. num. 49.* Sed de hæc
 questione alibi fusiùs.

RESOL. LXXIV.

*An Pontifex possit dare licentiam, & facultatem
 ut Diaconus alium Diaconum, vel saltem Sub-
 diaconum ordinet?* Ex part. 8. tract. 1. Resol. 38.

§. 1. **N**egatiuè respondet Syluester *verb. Ordo 3.*
9. 7. Victoria in *Summa 233.* & D. Thom.
 in *3. part. quest. 38. art. 1. ad 3.* Sed contrarium tenuit
 gloffa in *cap. gnatio, de consuetud.* Probatur: quia
 est, qui alium ordinat, & illum ad Ecclesiasticum
 Ordinem eleuat, eundem habeat dignitate superare;
 tamen etiam Diaconus Subdiaconum dignitate ante-
 cellit, & Subdiaconus alios in minoribus Ordini-
 bus constitutos: ergo. Deinde, Diaconus, vt à Papa
 ad tale officium delegatus, esset alio Diacono su-
 perior, licet in eodem Ordine conuenirent; non
 enim ex vi sui Ordinis, sed ex potestate sibi com-
 missa tale munus exeret. Accedit ex Pontificis
 priuilegio vnum Episcopum posse ab alio solo con-
 secrari, licet ex digna institutione ad eius conse-
 crationem tres Episcopi requirantur: cur ergo non
 poterit vnus Presbyter ab alio, vel vnus Diaconus
 ab alio, de Pontificis mandato, & facultate pleni-
 tudine creati?

Et ideo ego hanc sententiam iudicio, & censura
 ipsius Summi Pontificis remitto.

RESOL. LXXV.

*An Pontifex possit dispensare, ut femina primà
 Tonsurà, vel minoribus Ordinibus initietur?
 Et an femina iure diuino sit incapax Sacramenti
 Ordinis?*

Et

Et explanatur, quod Abbatisse suas Moniales benedicere, & Evangelium legere, aut predicare non possunt.
Et queritur etiam, an Pontifex possit delere postquam ferenda censuras femina?
Et an Pontifex possit laico infideli etiam potestatem ferendi censuras committere?
Et an Infidelis possit esse arbiter inter Christianos?
Ex part. 8. tract. 1. Resol. 39.

§1. Sppono, tanquam certum, quod femina sure diuino est incapax sacramenti Ordinis, ita vt si attentetur ordinatio, sit irrita, & nulla. Est certa, quae probari potest ex ipso scripto, & praxi Ecclesiae, quae nunquam permisit vllam feminam ordinari.

1. Confirmatur primo. Ordo est institutus à Christo ad docendum, & praefidendum in Ecclesia, mulier autem prohibetur in Ecclesia docere, & praefidere, vt patet ex Apostolo 1. ad Corinth. 14. ergo contentens est, vt non sit capax Ordinis ad id institui.

2. Confirmatur secundo, ex eo quod neque Christus, neque Apostoli mulieres etiam sanctissimas ordinauerunt. Neque contra haec est argumentum alicuius momenti: nam Diaconissae & Presbyterae, quarum apud antiquos sit mentio, non ita vocabantur ab aliquo Ordine recepto deseruienti Altari, sed Presbyterae vocabantur vxores Presbyterorum, quas hi duxerant ante suam ordinationem, de quibus can. Presbyter. distinct. 21. vel erant viduae viros, can. mulieres, eadem distinct. Diaconissae erant viduae, vel virgines deputatae ad custodiendas ianuas Templi, per quas solebant mulieres ingredi, & ad ministrandum Sacerdoti in Baptismo mulierum.

3. Probat etiam haec conclusio eo quod minister Ordinis debet vicem Christi gerere, eiusdemque personam repraesentare; sed mulier Christi personam referre nequit, cum Christus sexum femininum non assumpserit, sed masculinum, per quem humani generis reparatio fieri debeat, sicut per originale viri peccatum ceciderat. Hinc mulier non dicitur creata ad imaginem Dei, 1. ad Cor. 11. & cap. mulier debet, & cap. hac imago 33. quest. 5.

4. Vnde Villalobos in Summa, tom. 1. tract. 11. dist. 10. num. 1. ait. La mujer es incapax deste Sacramento, de suerte, que aunque el Obrero inuenisse de ordenarla: no baria nada. Assi lo dice S. Ambrosio, y es doctrina de S. Thomas, y de todos, y collige se de las palabras de S. Pablo. Mulierem in Ecclesia docere non permitto, neque dominari in virum, y confusa de la costumbre de la Iglesia.

5. Sed difficultas est, an saltem femina, ex priuilegio Summi Pontificis, possit prima Tonsura, vel minoribus Ordinibus initiari; Et negatiue respondet Marchinus de sacramentis Ordinis tract. 1. part. 4. cap. 1. num. 17. vbi sic ait: non obstat tertio, quod saltem dici possit, mulieres ad minores Ordines admitti posse, cum probabilis sententia sit, minores Ordines non esse Sacramenta, sed Sacramentalia ab Ecclesia instituta: ergo ex dispensatione Pontificis possit femina haec Sacramentalia recipere, & minoribus Ordinibus initiari. Respondeo, et si Paludanus in 4. dist. 25. quest. 3. art. 1. concludit concedat, posse mulierem ex Papae dispensatione ad primam Tonsuram admitti, quia prima Tonsura non est Sacramentum, sed Sacramentalis; nihilominus hoc prorsus repugnat: quia etiam si prima Tonsura, & minores Ordines essent Sacramentalia; tamen important quandam deputationem, & gradum in Sacerdotium tendentem. Cum igitur mulier

non sit capax Sacerdotij, neque sit capax primae Tonsurae, aut minorum Ordinum. Ita Marchinus. 7. Et hanc sententiam tenet etiam doctissimus, & amicissimus Pater Candidus (merito à Sanctissimo D. N. dum haec scribo, ad Magisterium Sacri Palatii Apostolici assumptus) de sacram. Ordinis, disquis. 4. art. 5. dub. 4. quia prima Tonsura non est aliud, quam consecratio, ac deputatio personae ad eum statum, ex quo ad Ecclesiasticos Ordines, & gradus ascendi possit; sed mulier incapax est huius ascensus; ergo incapax est prima Tonsura.

8. Tum quia, sicuti Nouitius est dispositio ad Professionem Religiosam, & personae quae sunt incapaces alicuius Religionis suscipiendae ad Nouitium coartari non possunt; ergo cum prima Tonsura sit fundamentum, & dispositio ad Ordines, vt docet D. Thomas 3. part. in addit. quest. 40. art. 2. nequit ad primam Tonsuram admitti, qui ad Ordines ascendere non potest; sed mulier Ordinibus initiari nequit; ergo neque etiam prima Tonsura.

9. Idem etiam docet Tannerus tom. 4. disp. 7. q. 3. dub. 1. num. 7. vbi sic ait: Colligitur institutione diuina, mulieres esse incapaces proprie dicti Ordinis; & vt minimum errorem esse censendum, si quis contrarium asserat; & si aliqui apud Thomam hic cit. art. 1. dixerint, sexum virilem esse quidem de necessitate praecipui, sed non de necessitate Sacramenti; cum reuera sit etiam de necessitate Sacramenti, vt dictum est. Quod proinde etiam vniuersum de omnibus Ordinibus, tum maioribus, tum minoribus dicendum est: imò etiam de prima Tonsura, non solum secundum eos, qui existimant, esse Ordinem; & Sacramentum, sed etiam absolute, hoc ipso quod prima Tonsura sua natura est praeparatio quaedam ad Ordines, & ad ministerium aliquod, seu functionem publicam in Ecclesia ordinatur. Ita Tannerus, cui tandem adde Valquez in pure. tom. 3. disp. 245. cap. 2. Layman lib. 4. tract. 6. cap. 6. num. 2. Ochaguiam de Sacrament. tract. vnico de Ordine, quest. 8. num. 4. & Leonem de censuris, recollect. 2. num. 58.

10. Sed his non obstantibus, sententiam affirmatiuam tenet (vt supra visum est) Paludanus, in clyti Ordinis Dominicanorum praetantissimus Theologus in 4. dist. 25. quest. 3. art. 1. ex Societate Iesuy Pater Hurtadus de Sacrament. tract. de Ordine, difficult. 20. vbi ita asserit: Obseruandum est cum Paludano ex dispensatione Pontificis feminas posse valide Tonsuram clericali initiari, etiam si prima Tonsura tribuatur masculis tanquam prauium ad ordinationem: quia haec ordinationis est ex sola institutione Ecclesiae, & non repugnat feminam esse capacem illius, quod in masculis est praeparatio prauium, quamuis non sit capax eius, ad quod est praeparatio in masculis. Et ob eandem rationem possent ex dispensatione Pontificis quatuor minoribus Ordinibus initiari, si non essent ex Christi institutione, sed tantum ex institutione Ecclesiae. Ita Hurtadus.

11. Et nouissime hanc etiam sententiam docet Ludouicus Caspensis in Cursu Theologiae tom. 2. tract. 27. disp. 3. sect. 3. n. 20. vbi sic asserit: Subiectum capax Ordinum est vir, non femina. Ex dispensatione vero Romani Pontificis possunt feminae prima Tonsura initiari, quia haec ordinationis est ex sola institutione Ecclesiae. Idem dicendum est de quatuor minoribus in sententia illorum, qui dicitur non esse verè Sacramenta ex institutione Christi, sed tantum ex institutione Ecclesiae. Ita Caspensis. Vnde licet prima opinio videatur mihi probabilior, hanc tamen secundam affirmatiuam non audeo tanquam improbabilem damnare.

12. Sed

LANAE
omnia
TO. III. IV. V
EL III

Sup. hoc in tom. 6. tr. 1. Resol. 5. Verum. & in tom. 7. tr. 1. Resol. 33. inter principum. & medij. à verif. qd. tamen. vique in fine. Ref.

12. Sed. hic pro curiosis non deferam aliud dubium pertractare, an Pontifex possit delegare potestatem ferendi censuras feminæ? & negatiuam sententiam docet Auila de censur. part. 1. dub. 6. conel. 1. vbi docet, quod femina, nec iure communi, nec ex commissione Papæ, potest ferre censuras. Probatur, quia potestas iurisdictionis spiritualis ordinatur ad clauem Ordinis, scilicet ad remittendum peccatum, & habet ortum ex illa, & ideo, solum est in iis, qui habent clauem Ordinis, vel possunt habere; sed mulier est omnino incapax etiam stando in iure diuino, potestatis Ordinis; ergo & iurisdictionis spiritualis. Secundo, nam videmus quod nec Christus, nec Ecclesia contulit vnquam hanc potestatem alicui feminæ, vt bene perpendit Innocentius III. cap. noua, de penit. & remissionibus. Hinc sequitur, quod licet nonnullæ Abbatisse possint aliquo modo suspendere ab officio, & beneficio, & largo modo interdiceret, & suspendere ab Ordine clericali subiectos suæ iurisdictioni, v. g. præcipiendo eis, ne celebrent, donec satisfecerint; propriè tamen loquendo non possunt interdiceret, nec suspendere irregularitatem, & inducant irregularitatem, si violenter.

13. Confirmatur ex cap. noua, de penit. & remiss. vbi Innocentius III. notauit: Licet Beatissima Virgo Maria dignior, & excelior fuerit Apostolis vniuersis, non tamen illi; sed istis omnibus Dominus clauis regni cælorum commisit. Quare ibid. prohibet ne Abbatisse suas Moniales benedicere, Euangelium legere, aut prædicare præsumant, conuenienter Apostolo 1. ad Corinth. 14. Mulieres in Ecclesia taceant.

14. Et idè hanc sententiam tenet Coninck de Sacrament. disp. 13. dub. 4. num. 33. vbi sic ait: Nota nullo modo posse committi feminæ, quia hæc est incapax omnis iurisdictionis exercendæ per clauem. Quod omnes fatentur verum esse respectu inferiorum Papæ. Aliqui tamen dubitant, an Pontifex hanc potestatem possit feminæ committere. Sed dicendum est non posse: quia hæc potestas clauium iure diuino (in quo Papa nequit dispensare) tantum data est Apostolis, atque eorum aliqua ratione successoribus: Feminæ autem nullo modo possunt Apostolis succedere. Et confirmatur ex eo quod neque Christus, neque Ecclesia vnquam talem potestatem vlli feminæ commiserunt: vt bene notat Innocentius III. cap. noua, de penitentiis, & remissionibus.

15. Nec his obstat cap. dilecta, de maiestate, vbi Pontifex iubet obseruari suspensionem, qua quædam Abbatisse sibi subiectos ab officio suspendendat. Quia suspensio ibi late sumitur non pro censura, sed pro præcepto, quo illa sibi subditis ob inobedientiam interdixerat administrationem officij, & beneficij. Vnde Pontifex ibi præcepit cuidam Abbati, vt per censuras compellat tales subditos Abbatisse obedire: clarè ostendens Abbatisse censuras ferre non posse. Ita Coninck, cui etiam adde Calsensem in Cursu Theolog. tom. 2. tract. 25. cap. 1. sect. 2. num. 14.

16. Sed alij contrariæ sententiæ adherent. Dicunt igitur posse Summum Pontificem de plenitudine suæ potestatis facultatem ferendi censuras communicare feminis. Ita docet Armilla verb. excommunicatio, num. 24. Hanc opinionem dicunt probabilem, Paludanus in 4. dist. 18. quæst. 2. art. 3. Syluester verb. suspensio, quæst. 2. & alij apud Alterium cit. dist. 7. lib. 3. cap. 5. vers. propter hanc rationem, Saytus, & Filliucius, quos sequitur Hurrado

de censuris in communi, num. 13. ad fin. Sequitur eandem hanc opinionem Ruard. nollet lib. 2. in Bull. Cæna, cap. 1. quæst. 2. num. 32. Hanc opinionem non esse improbabilem asserit Bonacina disp. 2. de censuris, q. 1. punct. 2. ad finem. Probat Paludanus, quia hoc cum sit purè positiuum, licet nou possit Papa ordinare feminam, quod est diuinum; possit tamen, inquit ipse, conferre feminæ primam Tonfuram, quod est humanum; sed vt quis sit capax huius potestatis, sufficit si habeat primam Tonfuram. Ergo, &c.

17. Sed quia aliqui hoc non admittunt, vt visum est supra, licet secundum nos probabiliter sit dictum; aliqui firmius argumentantur, vt Alterius, & asserit, quod femina possit excommunicare, non est contra ius diuinum, sicuti quod femina possit ordinari, sed tantum est contra ius positiuum: sed in iure positiuo Papa potest dispensare; ergo. Et hanc sententiam tenet etiam Suarez de censur. disp. 2. sect. 3. num. 7. Cardinalis Lugo de Fide, disp. 23. resol. 3. quæst. 4. num. 112. Layman lib. 1. tract. 5. part. 1. cap. 3. num. 4. Sotus in distict. 20. quæst. 1. art. 4. circa 4. argum. & alij. Vnde ad contraria argumenta superius posita respondeo cum S. Thom. in 4. dist. 18. quæst. 2. art. 2. quæst. 2. Abbas & Syluester locis citatis, duplicem esse clauem Ordinis, & iurisdictionis. Huius incapax omninò est mulier, secundum Christi institutionem: huius autem capax esse potest, saltem ex commissione, & quoad exercitium, sicuti & merè laicus capax est: cum tamen Apostolorum successor ferendi non debeat, quando extra Clerum constitutus est. Interim fatemur, neque Christum, neque Ecclesiam vnquam eiusmodi potestatem per censuram homines ligandi mulieri concessisse: cum id neque expediens, neque decens sit. Idque solum probari potest ex supra cit. cap. noua, non autem quod iuri diuino absolutè tepugnet.

18. Notandum est etiam hic obiter, posse Summum Pontificem committere laico potestatem ferendi censuras. Ita Auila vbi supra, & alij. Et ratio est, quia prima Tonfura solo iure positiuo est requisita ad ferendas censuras, in quo iure Papa dispensare potest.

19. Et hoc potest facere solus Papa, quia non sufficit dispensatio Episcoporum: nam solus Papa potest in hoc iure dispensare. Vnde quando Conaruias ait, quod laicus est incapax iurisdictionis ad excommunicandum, intelligendus est de incapacitate proueniente ex iure communi.

20. Sed difficultas est, an Pontifex possit laico infideli etiam potestatem ferendi censuras committere. Et negatiuam sententiam tenet Suarez disp. 2. de censuris, sect. 3. sub num. 12. sequuntur Duardus supra lib. 1. in Bullam Cæna, quæst. 3. num. 33. Bonacina disp. 1. quæst. 1. puncto 2. verb. sit tertia conditio, vbi asserit, hanc esse opinionem Henriquez ea ratione, quod non baptizatus non solum iure Ecclesiastico, & positiuo, sed iure etiam diuino & naturali quodammodo est incapax iurisdictionis Ecclesiasticæ. Nec obstat quod infidelis possit validè baptizare, quia negatur, ex hoc inferri, esse ipsum capax iurisdictionis Ecclesiasticæ, cum ad baptizandum sufficiat materia, & forma, cum intentione ministri, idèoque, secundum omnes femina potest in necessitate baptizare: ad sententiam autem censuræ requiritur etiam iurisdictione Ecclesiastica coercitiua, vt dixi. Accedat quod nunquam reperitur concessum infidelibus baptizare, sed si reperitur aliquem infidelibus baptizare; eo casu tantum declaratur talis quod sit verè baptizatus, & sic habet in hoc casu locum regula: Multa facta

Sup. hoc lege doctrinã § 8. & vers. not. præceptriæ.

Sup. hoc in tom. 6. tr. 1. Resol. 50. §. Verum. post medium à vers. sicut & in rom. 9. vs. Ref. 3. 14. §. 5. & pro contento in hoc §. Et hoc potest. ibidem in eius §. 1.

Sup. hoc in tom. 6. tr. 1. Resol. 50. §. Verum. post medium à vers. sicut & in rom. 9. vs. Ref. 3. 14. §. 5. & pro contento in hoc §. Et hoc potest. ibidem in eius §. 1.

falla tenent, que si non essent facta, non tenerent, & hoc non absque ratione, scilicet ne quis cogereetur iterum baptizari.

21. Continetur, quia si verum esset simpliciter, infidelis posse baptizari, non solum de potestate absolute, Summus Pontifex, vt loquuntur Doctores, sed etiam de ordinaria, posset concedere tam feminam, quam infideli potestatem ferendi censuras quod negant adulterarij. Sequela patet, nam si absque dispensatione habent potestatem baptizandi; ergo tanto magis cum dispensatione cuiuslibet Ordinarij. Si quom est igitur non sequi ex hoc, quod possit baptizare, seu, vt rectius loquar, quod Baptizetur ab eo collatus, valeat, & teneat; ergo est etiam capax iurisdictionis Ecclesiasticæ censuras ferendi, &c. Accedat, quod hoc casu tractatur de inferenda poena contra Christianos, quod expresse eis prohibetur in c. nulla, dist. 14. & in cap. & specialis, de Iudeis, latè Ricciolus de iure personarum, lib. 2. cap. 22. & 23. vbi quod nequeat etiam esse abiter inter Christianos.

22. His tamen non obstantibus non desunt Doctores hanc potestatem Pontifici tribuentes, vt obseruat Cardinalis Lugo de iude, dist. 23. sect. 3. cap. 4. n. 112. Et hi sunt Vgolinus de censur. tab. 1. cap. 2. §. 9. Sayrus lib. 1. cap. 5. Alterius lib. 3. dist. 2. cap. 6. verb. si postulet aliquis, & ex inelyta Societate I E S V doctus Pater Gaspar Hurtadus de Sacram. tract. de censuris in communis, dist. 4. n. 13. vbi sic ait: Quia tamen merè laicus, & femina, & Clericus coniugatus, & non baptizatus, sunt incapaces prædictæ potestatis ex solo iure Ecclesiastico, in quo Papa dispensare potest; ideo quilibet Ordinarius ex Papæ dispensatione potest suam iurisdictionem delegare, non solum non Clerico, & multo melius Clerico coniugato, in quo Doctores conueniunt; sed etiam viro non baptizato, vt contra Suarez docet Sayrus lib. 1. cap. 5. Ita Hurtado. Et hæc quidem omnia, non incuriosa, pro Lecturis fuisse existimo.

RESOL. LXXVI.

An Pontifex possit infantem ante usum rationis sacris Ordinibus initiatum reddere inhabilem ad matrimonium?

Et an de facto Pontifex hoc fecerit? Et an possit Ecclesia constituere, ne in posterum ad primam Transiuram, vel ad Ordines minores promouatur, nisi qui se voto castitatis solemniter adstrinxerit, sicut præcipit de Ordinibus laicis? Ex part. 8. tract. 1. Resol. 43.

1. Negatiuè respondet Sanchez de matr. lib. 7. dist. 30. n. 3. vbi contra Ledesinam inuoluntur, & asserit non posse Ecclesiam reddere inhabiles ad matrimonium, initiatos Ordine sacro ante rationis usum. Quia potuit Ecclesia id apponere ordinatis propria voluntate; & nulla alia ratione eos ad Ordines admittere; quia cum voluntarie subinde ad castitatem obligantur, ad quam nullum inuitum potest Ecclesia cogere, quomobrem potest Ecclesia statuere, ne in posterum quisquam minoribus Ordinibus initietur, nisi promissa castitate; at iam initiatis id onus imponere nequit, ne inuiti cogantur ad continentiam. Cum ergo infans absque omni profus voluntate sit Ordine sacro insignitus, caret Ecclesia potestate ipsum inuitum ad continentiam compellendi, reddens ipsum matrimonij incapacem. Ita Sanchez, & alij.

2. Sed ego aduersus illum puto cum Ledesina, posse Pontificem, si veller, puerum ante usum rationis ordinatum reddere inhabilem ad matrimonium. Et ita nullam sententiam præter Ledesinam tenet Tom. 111.

etiam Suarez de Relig. tom. 3. lib. 9. cap. 17. dub. 2. n. 19. vbi sic ait: Existimo non excedere hoc omnino Ecclesiasticam potestatem, quia licet Ecclesia, per se loquendo, (vt sic dicam) non possit hoc præceptum absolute imponere vel generaliter, vel specialiter alicui personæ, tamen in casu ob grauem causam ad bonum Religionis pertinentem potest hoc præceptum imponere, etiam si ex accidenti contingat, vt eius obligatio & effectus aliquem liget absque eius consensu. Vt, vt g. in præfenti casu, si Ecclesia expedire iudicaret vt persona consecrata per sacrum Ordinem, quacumque ratione ordinari contingat, maneat inhabilis ad matrimonium, posset absolute coniungere hoc impedimentum cum tali ordinatione, ita vt habeat effectum etiam in illo, qui sine proprio consensu ordinatur. Quia satis est quod per se, & ex intentione Ecclesiæ talis Ordo dandus non sit nisi volentis; quod verò alicui indiuiduo detur absque consensu eius accidentarium est, & præter intentionem Ecclesiæ; tamen quia vno inconuenienti dato, ex malitia ordinantis, alterum ex duobus incommodis necessariò consequitur, scilicet, vt vel sic ordinato imponatur onus castitatis absque voluntate eius, vel vt persona sic sacrata permitatur coniugium, poterat Ecclesia propter euitandum hoc posterius, prius illud eligere si ad maiorem decentiam, & honorem sacris Ordinis expedire iudicaret, quia priuatum incommodum communi postponendum est. Ita Suarez, quem postea sequitur Pater Perez de matrim. dist. 37. sect. 3. num. 3.

3. Verum difficultas est, si de facto Pontifices hoc fecerint, negat Valquez in 3. part. dist. 246. c. 3. n. 25. Coninck de Sacram. dist. 20. dub. 14. n. 144. Sanchez, Suarez, & Perez vbi supra, & Doctores, quos citat, & sequitur loco citato. Probat hanc.

4. Primò, quia de facto Ecclesia nunquam contrarium ordinauit, nec posuit tale impedimentum nisi ei, qui voluntariè ordinatur, vt constat ex cap. 1. qui Clerici, vel vouentes. Et fortè inter alias causas, ob hanc etiam semper explicat hoc impedimentum per modum voti, quia ad illud requiritur voluntarius consensus, saltem in ipsam ordinationem. De illo verò casu, in quo infans, vel puer, ante usum rationis ordinatur, iura nihil dicunt; cumque ille modus ordinationis sit contra intentionem iuris, & alioqui onus castitatis omninò ab extrinseco impositum, & nullo modo propria voluntate acceptum, grauissimum sit, non potest rationabiliter commune & ordinarium ius ad illum extraordinarium extendi casum, maximè cum id necessarium non sit ad eam decentiam sacri Ordinis, quam ius intendit. Secundò, quamuis iure diuino, & etiam naturali indecens videretur, vt semel ordinatus in Sacris matrimonium contraheret; tamen id solum locum haberet in eo, qui consensu proprio statum illum sacrum elegerit, in eo verò, qui absque vllò suo consensu ordinatus esset, non item. Sicut enim Christus voluit continentiam solum esse consilij, & neminem sine suo consensu obligari, ita Ecclesia neminem vult alia ratione ad eam obligare, præsertim immeritum, cui fieret iniuria, si ei omnino inuito tantum onus imponeretur. Igitur quamuis ei, qui se spontè Deo obtulit in Sacerdotem, indecotum videretur ad nuptias transire, & illis vti; tamen ei, qui talem statum non elegerit, nullo modo indecens esset.

5. His tamen non obstantibus Paludanus in 4. dist. 37. q. 1. art. 1. D. Anton. 3. part. tit. 1. cap. 8. concl. 2. Ledesina 2. part. 4. q. 55. art. 4. Rebellus lib. 3. q. 12. concl. 5. & Gaspar Hurtadus dist. 16. diff. 2. docent Ordinem sacrum susceptum ante usum rationis dirimere matrimonium, & obligare ad castitatem.

6. Primò, quia, vt dicitur in regulis iuris 42. in 6. Antecessorium natura sequi congruit principalis. At

Sup. hoc quod hic, & in seqq. §§. docetur in tom. 1. tr. 7. Ref. 74. Sed ad pleniorè, & quamuis nõ plenè sup. hoc, lege tamè alià Ref. eius not.

I principale

hoc in
6. tr. 1.
10. f.
n. post
am à
cent. &
& in
9. tr. 1.
14. §. 5.
con-
in hoc
oc po-
bidem
§. 1.